

Zhang Ying. Substantial components of the formation of the ethno-national performing style of future teachers of music and choreography from the PRC in universities of Ukraine

The article proves the uniqueness of the musical and choreographic education, which is considered on the ethno-national performing style of future teachers of music and choreography from the PRC and its content components, revealing the «self-portrait» of the performing choreography school. It is noted that the formation of the ethno-national performing style of future teachers of music and choreography from the PRC is aimed at preserving and recreating the spiritual culture and national features of the people with the goal of transforming the spiritual and moral potential and personality traits. The process of mastering the ethno-national performing style by the future specialist of musical and choreographic art is inseparable from the development of ethno-oriented musical and aesthetic consciousness, which becomes a «motor-speech consciousness» arising in the context of the ethnic tradition of a certain country. Given the creative context of the formation of ethno-national performing style, which contributes to enhancing the spiritual, aesthetic and cognitive activity of future music teachers and choreography, we emphasize the process of personality transformation within the musical-educational period, which involves the formation of new personal meanings in the consciousness of the individual. The formation of the system of ethno-national values activates the process of formation of personal values and self-perfection, which determines the activation and effectiveness of the development of the style of performing-professional activity of future music teachers and choreography. Consequently, the formation of an ethnonational performing style of future music teachers and choreographers is placed in the Ukrainian artistic educational and educational system aimed at preserving and recreating the spiritual culture and national peculiarities of the people in order to transform the spiritual and moral potential and personality traits. The process of mastering the ethno-national performing style of a student from the People's Republic of China is inseparable from the development of ethno-oriented musical and aesthetic consciousness, which becomes the «rolling consciousness» that arises in the context of ethnocultural tradition and allows a person of a certain ethnic group to create socially significant values, to demonstrate their own ethno-national identity in the performing style.

Key words: content components, formation of ethno-national performing style, future teachers of music and choreography from China, performer, individual style, criteria.

Стаття надійшла до редколегії 11.02.2018

УДК 378.011.3/051:7.071.2]:159.947.5

ЧЖУ ПЕН

*аспірант Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова, м. Київ, Україна
e-mail: 364051046@qq.com*

МОТИВАЦІЙНІ ДЕТЕРМІНАНТИ МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ САМОПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ

У статті знайшла висвітлення проблема самопідготовки майбутніх учителів музики. Актуальність поставлених автором питань пов'язана з потребами сучасної освіти у формуванні умінь самостійно і швидко орієнтуватись у вирі інформаційних потоків, у новітніх освітніх технологіях та засобах їх застосування у реальній музично-виконавській практиці. Автором доведено, що продуктивні зміни у мотивації музично-виконавських дій студентів пов'язані з сформованістю та усвідомленістю їх ціннісної сфери, здатністю до саморозуміння власних прагнень, потреб і вчинків; емоційною чутливістю у виборі стратегії музично-виконавської дії, здатністю робити вільний вибір між декількома мотивами.

Ключові слова: самостійна робота студентів, аудиторна та позааудиторна робота, музично-виконавська діяльність, музичний твір, особистість студента-виконавця, ціннісні орієнтири, педагогічні цінності, мотиви музично-виконавських дій.

Швидка змінність освітніх технологій, видів і способів педагогічної діяльності, розширення творчого змісту вчительської праці та швидке старіння набутих знань висувають нові вимоги до рівня компетентності фахівця, його здатності приймати виклики сучасної цивілізації.

З огляду на зазначену соціокультурну ситуацію цілком природним є необхідність в організа-

ції самоосвіти майбутніх учителів та самопідготовки до навчальних занять (В. Бондаревський, М. Бондаренко, С. Гергуль, О. Горленко, А. Громцев, Г. Закіров, О. Кочетов, П. Підкасистий, О. Прокопова, Б. Райський, М. Рогозіна, Н. Терещенко та інші).

Особливо гостро проблема самопідготовки стоїть у студентів мистецько-педагогічних спеціальностей, адже зміст їх самостійної роботи має

свою специфіку. Так, підготовка майбутніх педагогів-музикантів пов'язана зі значними витратами часу, фізичної й психічної енергії для удосконалення виконавських можливостей та досягнення позитивних музично-виконавських результатів у грі на музичному інструменті, співі, диригуванні.

В той же час, аналіз стану виконавської підготовки педагогів-музикантів засвідчує необхідність її кардинального поліпшення, оскільки очевидно є суперечність між:

- сучасними вимогами до музично-виконавського рівня учителів та реальним рівнем їх виконавської підготовленості;
- сформованістю навчально-виконавських умінь студентів та здатністю використовувати їх у реальній практичній роботі на виробничій практиці (О. Горбенко, Л. Гусейнова, М. Крицький, Г. Ніколаї, Г. Палалка, О. Щолокова).

Однак, відомо, що ефективність учіння безпосередньо залежить від мотивів, що спонукають студента до активних дій і визначають їх спрямованість (О. Леонтьєв, Л. Божович, А. Маркова, А. Алексєєва, С. Рубінштейн та інші).

Тому *метою статті* є висвітлення мотиваційних важелів музично-виконавської підготовки майбутніх педагогів-музикантів у процесі самостійного фахового навчання.

Виконання музики – це унікальний процес художньої творчості. Його унікальність, передусім, полягає у багатогранності і неповторності численних дій і операцій пізнавального, техніко-виконавського і художньо-творчого характеру, в об'єктивно-суб'єктивній зумовленості як самого процесу, так і продукту виконавської діяльності. Зазначені чинники сукупно формують «образ» і специфіку музичного виконавства.

У науково-методичній літературі ми спостерігаємо помітне прагнення вчених до розробки інтегрованої системи виконавської підготовки майбутніх учителів музики, що надає можливість розв'язати цілу низку мистецько-освітніх завдань, сприяє налагодженню гармонійного співвідношення між особистим, художнім і технічним розвитком учня. Увага дослідників зосереджується на досягненні дієвого взаємозв'язку між вихованням художнього мислення та формуванням практичних навичок, раціональною організацією виконавського апарату та розвитком потреб самовираження в активній творчій діяльності (М. Давидов, Г. Коган, Ю. Цагареллі, Я. Мільштейн).

Зазначимо, що в науково-методичній літературі простежується неоднозначне тлумачення музичного виконавства. Більшість учених розуміють цей вид мистецької діяльності як процес відтворення композиторського задуму засобами ви-

конавської майстерності (В. Белікова, О. Бодіна, Н. Жайворонок, В. Живов, Н. Корихалова, Ю. Кочнев, О. Лисенко, О. Маркова, В. Москаленко, Г. Стулова, Ю. Цагареллі, Л. Хлебніков, Л. Ятло). В дослідженнях виявлено основні ознаки і властивості виконавства, а також встановлено, що найважливішими функціями виконавця є пізнавально-технологічне освоєння твору і його художньо-творче виконання. Ефективність здійснення цих функцій повністю залежить від особистості виконавця, зумовлюється його природженими задатками, технічними та художньо-творчими здібностями, музично-теоретичною підготовкою, наявністю виконавського досвіду.

Метою музично-виконавської діяльності є не тільки створення майбутнім педагогом-музикантом виразного, адекватного художнього образу твору, але й оволодіння методикою його застосування в залежності від поставлених навчально-виховних задач. Важливо, аби сутнісні ознаки і властивості, що характеризують музику як вид мистецтва, а також унікальність музичного змісту та форми конкретного твору стали основою для розробки яскравих і продуктивних методів музичного навчання, забезпечили б активне формування інтересу студентів до організації пізнавальної та виконавської діяльності учнів.

Будучи синтетичною інтегрованою діяльністю, музичне виконавство включає в роботу зорову, слухову, тактильну та кінестетичну системи, мобілізує практично всі форми розумових дій, відображує їх у всій ієрархічній сукупності, повноті та багатоманітності, формуючи при цьому складні види сприйняття, мислення, пам'яті, уваги та уяви. За визначенням Л. Кузьминської, музично-виконавська діяльність є морально-соціальним актом, що детермінований ціннісними орієнтаціями індивіда і спрямований на реалізацію його творчого потенціалу, процес розгортання його самоактуалізації в мистецтві [4, 12].

Дослідниця визначає такі ознаки музично-виконавської діяльності як: динамізм; відносна вторинність та самостійність; творче посередництво між творцем музичного твору та суб'єктом, що його сприймає; безпосередня реальність акту творчості; невіддільність продукту виконавства від самого музично-виконавського процесу; наявність прямих і зворотних зв'язків між виконавцем і аудиторією; незворотність музично-виконавського процесу; часова регламентованість концертного виступу; невідтворюваність музично-виконавського процесу; переклад художнього змісту із матеріальної художньої системи (нотно-графічної) в нематеріально-художню (акустичну) систему; наявність інтерпретації.

Особливу роль у музично-виконавській діяльності відіграє особистість виконавця, від майстерності та творчого пошуку якого залежить адекватне вираження емоційної та смислової сутності музичного твору. Підкреслимо, що виконавська діяльність має найбагатші можливості для розкриття творчих рис особистості студента. Весь процес засвоєння музичного твору стає для нього індивідуальною творчістю: від роботи над твором, пов'язаною із засвоєнням емоційно-виразного змісту композиторської інтонації, логікою її становлення і закономірністю розвитку – через виявлення засобів виразності, які відповідають конкретним музичним образам твору, відпрацюванням потрібних навичок та прийомів виконання – до знаходження власного виконавського інтонаційного аспекту твору, контролю за відповідністю індивідуальної інтерпретації задуму композитора, підготовкою до концертного виступу та самим процесом естрадного виконання [3, 192].

В свою чергу, О. Щолокова, досліджуючи педагогічні умови успішності виконавських дій студента-інтерпретатора, вважає, що для цього є необхідним: збереження ідейно-художнього задуму твору; виявлення суб'єктивно-особистісного підходу до художнього твору з рахуванням власного інтересу; урахування психологічних особливостей сприйняття певної аудиторії [6].

Необхідною складовою навчального процесу постає формування готовності студента до здійснення музично-виконавської діяльності, що визначається дослідниками як домінуючий стан особистості, котрий характеризується позитивною установкою на виконавську діяльність, загальною та спеціальною освіченістю, виконавською культурою і виконавськими якостями, що продуктивно реалізуються в цій активній діяльності [2, 48].

В умовах виконання бакалаврської та магістерської програм підготовки фахівців освітнього напрямку «Музичне мистецтво» змістове наповнення та повноцінна технологічна реалізація виконавського блоку досліджуваної підготовки безпосередньо залежить від багатьох факторів – організаційних, комунікативних, методичних. Зважаючи на сучасні освітні пріоритети, одним з яких є домінування самостійної роботи студентів, постала гостра проблема організації їх самоосвіти і самопідготовки.

Самопідготовкою називають педагогічно скеровану самостійну діяльність, що органічно поєднана з плановими навчальними заняттями через спільну мету. До того ж, це діяльність, яку здійснює студент з метою досягнення поставлених цілей у спеціально відведений час без прямої участі викладача (А. Громцева, В. Мороз, П. Під-

касистий, Н. Половнікова, Г. Серіков, А. Усова, О. Ярошенко).

Організаційним завданням самопідготовки студентів-музикантів є збалансування всіх елементів самостійної роботи та забезпечення ефективного їх входження у мистецько-педагогічне середовище.

Цілком природно, що самостійність сьогодні стає професійно необхідною якістю особистості будь-якого фахівця (слід зауважити, що формування умінь самостійно діяти – функція, що іманентно притаманна навчальному процесу ВНЗ). Вона передбачає обов'язкове оволодіння прийомами самостійного набуття знань та їх наступного творчого використання.

Аналіз наукових праць з проблеми самостійної роботи студентів дозволив визначити її організаційні засади, до яких можна віднести: наявність завдань для самостійної роботи; надання спеціального часу для їх виконання; здійснення студентами активної навчальної діяльності (колективної чи індивідуальної); самоконтроль і поточний контроль; одержання очікуваних результатів; управління цією роботою з боку викладача; належне методичне забезпечення (методи, форми і засоби роботи).

Для реалізації задач самопідготовки майбутніх педагогів-музикантів важливою умовою постає мотивація самостійних музично-виконавських дій, формування якої багато в чому залежить від смислового змісту поставлених завдань, індивідуальних особливостей кожного студента, а також від набутого попереднього життєвого та музично-виконавського досвіду.

Мотивація у виконавській підготовці майбутніх педагогів-музикантів має як об'єктивну, так і суб'єктивну складову. Перша забезпечує передачу студентству музично-виконавського досвіду та традицій музичного виконавства, від другої залежить інтеріоризація музичних цінностей через позитивне ставлення студента до себе та оточуючих.

Аналіз літератури з проблеми формування мотивації особистості засвідчує особливу наукову увагу до цього феномену, оскільки саме мотивація визначає характер і особливості навчальної та професійної діяльності майбутнього фахівця, є провідним регулятором його активності. Інтерес до професії та її опанування – це один з найважливіших факторів успішного навчання студентів та їх майбутньої професійної реалізації. Мотивація є одним із основних понять, яке використовують для виявлення спонук у здобутті професії (І. Бех, І. Зязюн, Л. Мільто, О. Отич, О. Пехота, О. Рудницька, С. Сисоєва).

Мотивація, пов'язана з майбутньою професійною діяльністю – один з найважливіших продуктивних факторів, адже визначає долю людини на все життя. Встановлення вірних мотиваційних детермінант у підготовці майбутніх учителів музики передбачає активізацію внутрішніх стимулів їх загального та фахового саморозвитку, сприяє організації саморуку особистості кожного до кінцевого результату. Науковці вказують, що найбільш гармонічне й цілісне формування внутрішнього світу студентів, їх художньої свідомості, позитивної “Я-концепції” відбувається на основі особистісно-ціннісних орієнтацій через різноманітні форми індивідуальної, групової та колективної роботи.

Мотиваційна детермінованість самопідготовки передбачає озброєння студентів певними ціннісними орієнтирами, котрі мають забезпечувати загальну соціально значущу спрямованість їхньої майбутньої професійної активності (В. Дряпіка, О. Олексюк, О. Рудницька, Н. Свещинська).

В системі мотивації особистості суттєву роль відіграють цінності. Стрижнем і ядром підготовки є система цінностей, що її визначають як певну формацію важливих для людини смислових комплексів – функцій-цінностей, які можуть бути регулятивним принципом соціокультурної поведінки. Однак, не менш важливою й нагальною проблемою є забезпечення механізмів трансляції освітніх цінностей у навчально-виховний процес педагогічних навчальних закладів. Студенту необхідно досягти такого рівня сформованості ціннісної сфери, щоб бути здатним самостійно оцінити будь-яку виробничу ситуацію, зробити адекватні висновки, обрати оптимальне рішення і виконати низку дій відповідно власних переконань та життєвих ціннісних пріоритетів. Однією з важливих умов ефективного засвоєння молодими людьми освітніх цінностей для продуктивної практичної діяльності є організація навчально-виховного процесу на основі гуманістичних пріоритетів (суб'єкт-суб'єктних взаємин, діалогової взаємодії, толерантності, самореалізації) [1].

У контексті проведеного дослідження доведено, що належна мотивація орієнтує підготовку майбутніх учителів музики на загальнолюдські, національні та професійні цінності, формує аксіологічну спрямованість навчально-виконавських дій.

Класифікація мотивів є одним з найбільш складних і дискусійних питань педагогіки та педагогічної психології. З огляду на структуру педагогічного процесу та послідовність відповідних йому музично-виконавських дій нами визначено структурні компоненти мотивації до самопідготовки, якими виступають: *мотивація ініціації*

(спонукає до самостійного виконання завдання); *мотивація селекції* (сприяє вибору та уточненню мети); *мотивація музично-виконавської дії* (забезпечує саморегулювання та контроль у виконанні відповідної дії); *мотивація художньо-педагогічної рефлексії* (уможливорює продуктивне завершення дії і спонукає до іншої).

Науковці стверджують, що не існує універсальних методів і засобів формування мотиваційної сфери майбутніх фахівців. Адже жодна з форм та методів не може бути наперед ефективною без урахування тих умов, в яких вони застосовуються. Тому їх вибір – це завжди пошук оптимального шляху виховної взаємодії, що дає змогу з урахуванням розумних витрат енергії, часу, а також засобів (професійної літератури, інтернету тощо) досягнути поставленої мети.

Самопідготовка студентів потребує особливої уваги щодо організації та методичного забезпечення, особливо якщо врахувати об'єми науково-педагогічної, методичної та прикладної музичної інформації, що належить засвоїти студентам у процесі виконання навчальних завдань. Вчені зазначають, що педагогічна ефективність самостійної роботи студентів залежить від якості керівництва нею з боку викладача, який розробляє систему завдань, чітко визначає мету кожного з них, розтлумачує методику оволодіння раціональними прийомами роботи, здійснює допомогу переборенні труднощів, підводить підсумки, аналізує та оцінює результати.

Науковці дають наступну класифікацію завдань для самостійної роботи студентів:

- традиційні домашні завдання, які студент повинен підготувати перед черговим лабораторним або практичним заняттям;
- завдання, які виконуються з метою підготовки до рубіжного контролю та потребують опанування й систематизації більшого об'єму навчального матеріалу;
- більш подовжені в часі завдання, що передбачають написання курсової роботи або виконання індивідуального (групового) творчого завдання;
- суттєво пролонговані у часі (1–2 семестри) самостійні завдання, метою яких є написання дипломної роботи або складання комплексного кваліфікаційного екзамену [5, с. 160].

Для вироблення стратегічної лінії керівництва самопідготовкою студентів важливо дотримуватись принципу співвідношення репродуктивних та продуктивних дій, вміло використовувати комплекс виховних методів, що забезпечують професійну спрямованість підготовки, а саме: методи формування художньої свідомості, переконання,

стимулювання, самоспонування, аутогренінгу тощо.

Гуманізація освіти потребує зміни у мотивації навчальних музично-виконавських дій та у педагогічному спілкуванні учасників навчального процесу. Показниками мотивації до самопідготовки майбутніх учителів музики визначаємо сформованість та усвідомленість ціннісної сфери, (ясність педагогічного ідеалу та педагогічних цінностей), здатність до саморозуміння власних прагнень, потреб, мотивів дій і вчинків; здатність до саморефлексії; емоційну чутливість та творче пе-

редбачення у виборі стратегії музично-виконавських дій, здатність робити вільний вибір між мотивами.

Подальша наукова розробка питань формування мотиваційного вектору в підготовці майбутніх педагогів-музикантів сприятиме створенню нових можливостей оптимізації навчально-виховного процесу ВНЗ на основі змістового та смислового збагачення музично-виконавських дисциплін та поглиблення впливу ціннісного чинника на процес міжсуб'єктної взаємодії учасників педагогічного спілкування.

Список використаних джерел

1. Бодрова Т.О. Аксиологічні орієнтири підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін / Т.О. Бодрова // Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя). – Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя, 2013. – № 1. – С. 160 – 165.
2. Гусейнова Л.В. Формування готовності майбутніх учителів музики до інструментально-виконавської діяльності: Дис... канд. пед. наук: 13.00.02; –Ніжин, 2005. – 246 с.
3. Зайцева А.В. Творчі види виконавської музичної діяльності майбутнього піаніста // Теорія і методика мистецької освіти: Зб. наук. праць. – Вип.5. / А.В.Зайцева. – К: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2004. – С.191-197.
4. Кузьмінська Л.Д. Музично-виконавська діяльність в Україні: соціокультурне значення та проблеми // Мистецтво та освіта. / Л.Д.Кузьмінська. – 2003. – № 3. – С.12-15.
5. Попков В.А., Коржув А.В. Теория и практика высшего профессионального образования / Попков В.А., Коржув А.В. – М.: Академический проект, 2010. – 342 с.
6. Щолокова О.П. Художньо-педагогічна інтерпретація як компонент професійної підготовки майбутнього вчителя / О.П.Щолокова // Основи професійної художньо-естетичної підготовки майбутнього вчителя: Монографія. – К.: Віпол, 1996. – С. 72 – 76.

Reference

1. Bodrova T.O. (2013). Aksiologichni oriyentyry pidhotovky maybutnikh vykladachiv mystets'kykh dystsyplin [Axiological guidelines for the training of future teachers of artistic disciplines]. Naukovi zapysky. Seriya «Psykhologo-pedahohichni nauky» – Nizhyn: NDU im. M.Hoholya, 2013. – № 1. – 160 – 165 [in Ukrainian].
2. Huseynova L.V. (2005). Formuvannya hotovnosti maybutnikh uchyteliv muzyky do instrumental'no-vykonavs'koyi diyal'nosti [Formation of Readiness of Future Music Teachers for Instrumental-Performing Activity]: *Extended abstract of candidate's thesis*. Nizhyn, 18 [in Ukrainian].
3. Zaytseva A.V. (2004). Tvorchy vydy vykonavs'koyi muzychnoyi diyal'nosti maybutn'oho pianista [Creative forms of performing musical activity of the future pianist] // *Teoriya i metodyka mystets'koyi osvity: Zb. nauk. prats'*. – Vyp.5. – K: NPU im. M.P.Drahomanova, 191-197 [in Ukrainian].
4. Kuz'mins'ka L.D. (2003). Muzychno-vykonavs'ka diyal'nist' v Ukraini: sotsiokul'turne znachennya ta problemy [Musical Performance in Ukraine: Sociocultural Value and Problems] // *Mystetstvo ta osvita*. – № 3. – 12-15 [in Ukrainian].
5. Popkov V.A., Korzhuyev A.V. (2010). *Teoriya i praktika vysshego professional'nogo obrazovaniya* [Theory and practice of higher professional education] / Moscow, Akademicheskii proyekt, 342 [in Russian].
6. Shchokolova O.P. (1996). *Khudozhn'o-pedahohichna interpretatsiya yak komponent profesynoyi pidhotovky maybutn'oho vchytelya* [Art-pedagogical interpretation as a component of the future teacher's professional training]: Monograph. –Kyiv, Vispol, 72 – 76 [in Ukrainian].

Чжу Пен. Мотивационные детерминанты музыкально-исполнительской самоподготовки будущих учителей музыки

В статье нашла отражение проблема самоподготовки будущих учителей музыки. Актуальность поставленных автором вопросов связана с потребностями современного образования в формировании умений самостоятельно и быстро ориентироваться в водовороте информационных потоков, в новейших образовательных технологиях и способах их применения в реальной музыкально-исполнительской практике. Продуктивные изменения в мотивации музыкально-исполнительских действий студентов связаны с сформированностью и осознанностью их ценностной сферы; способностью к самопониманию собственных стремлений, потребностей и поступков; эмоциональной чувствительностью в выборе стратегии музыкально-исполнительских действий, способностью делать свободный выбор между несколькими мотивами.

Ключевые слова: самостоятельная работа студентов, аудиторная и внеаудиторная работа, музыкально-исполнительская деятельность, музыкальное произведение, личность студента-исполнителя, ценностные ориентиры, педагогические ценности, мотивы музыкально-исполнительских действий.

Zhy Peng. Motivational determinants of musical-performing self-training of future music teachers

The article examines the self-training of future music teachers. In modern education there is a problem of forming skills of independent work of students-musicians. Students must quickly orient themselves in information, in new educational technologies and in their means of application in practice.

Humanistic education also requires changes in the motivation of students performing musical-performing self-education. Scientists understand musical performance as a special kind of musical activity, the process of reproduction of a composer's conception through means of musical expression.

Musical performance is synthetic integrated activity. It includes the work of the visual, auditory, tactile, kinesthetic systems, mobilizes all forms of mental activity, collectively reflects them, forms complex kinds of perception, thinking, memory, attention and imagination. The purpose of musical and performing activities is to create a distinct artistic image, mastering the method of its application on the basis of educational and educational tasks.

An independent work on a musical composition has organizational foundations: the availability of tasks for independent work, the time for such work, active learning activities, self-control, obtaining results, managerial actions of the teacher, methodological support. Motivation guides future music teachers to universal, national and professional values, shapes the value orientation of teaching and performing activities.

The motivation of students' musical-performing self-education can be improved if they develop their value sphere, the ability to understand their own aspirations and needs, the ability to conscious emotional reactions, the ability to make free choice between motifs. It is important to implement the principle of correlation of reproductive and productive actions in the educational process, to use a complex of educational methods to ensure the professional orientation of training (persuasion, stimulation, self-induction, autotraining).

Key words: independent work of students, auditorium and non-auditing work, musical-performing activity, musical composition, personality of student-performer, value orientations, pedagogical values, motives of musical and performing actions.

Стаття надійшла до редколегії 15.02.2018

УДК 378.37:016

Лариса ЧИНЧЕВА

*доцент кафедри теорії та методики
музичної освіти, хорового співу і диригування факультету мистецтв
імені Анатолія Авдієвського Національного педагогічного університету
імені М.П. Драгоманова, м. Київ, Україна
e-mail: innagek68@gmail.com*

СТАН СФОРМОВАНOSTI ДИРИГЕНТСЬКО-ХОРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ У ПРОЦЕСІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

У статті розглядається проблема формування диригентсько-хорової компетенції майбутнього вчителя музики у процесі педагогічної практики. Розкрита специфіка фахової підготовки до педагогічної практики у якості вчителя музики та керівника вокально-хорового колективу, представлений критеріально-показниковий апарат дослідження. Висвітлені специфічні знання та вміння, які забезпечують формування у майбутніх учителів музики диригентсько-хорової компетентності для майбутньої професійної діяльності в якості керівника вокально-хорових колективів учнівської молоді. З урахуванням специфіки диригентсько-хорової роботи, автором окреслені подальші напрямки дослідження наукової проблеми.

Ключові слова: диригентсько-хорова компетентність, вокально-хорова діяльність, майбутні вчителі музики, педагогічна практика, критеріально-показникова система.

Відродження незалежності України, створення нових політичних, соціально-економічних відносин у державі певним чином залежить від того, наскільки кожна людина займає активну життєву позицію, є дійсно творцем і лідером життя й наскільки вона активна у суспільно-корисній діяльності. Сучасні соціокультурні умови розвитку суспільства ставлять завдання цілеспрямованого формування творчо-активної особистості та вису-

вають комплекс нових вимог до молодого покоління, яке займається художньо-творчою діяльністю. Сутність цих вимог визначена в програмних документах та зумовлена ствердженням гуманістичної ідеї загальнолюдських цінностей та моральних ідеалів, національно-зорієнтованого світогляду студентської молоді – майбутніх учителів музики, керівників шкільних творчих колективів.